

Regulativ for Viborg Søerne – Nørresø og Søndersø

Vedtaget, xxxx 201x

VIBORG KOMMUNE

Indhold

1 Forord 4

2 Grundlag 5

2.1 Miljømål 5

2.2 Seneste gældende regulativ og kendelser 5

3 Betegnelse af søerne 7

4 Søernes skikkelse 8

4.1 Flodemål 8

4.2 Broer, tilløb og udløb 8

4.3 Kontrol af søernes skikkelse 9

5 Aktiviteter på og omkring søerne 10

5.1 Sejlads og isætning af både 10

5.2 Fiskeri, jagt, samt fodring af fisk, ænder m.v. 11

5.3 Færdsel på is 12

6 Bredejerforhold 13

6.1 Arbejdsbælter 13

6.2 Hegning på sønære arealer 13

6.3 Kreaturvanding og vandindvinding 13

6.4 Ændringer af søens tilstand 13

6.5 Forurening af søerne 14

6.6 Nye drænudløb og fælles rørledninger 14

6.7 Broer, pontoner, nedlægning af ledninger, underføringer og lignende 14

6.8 Beskadigelse og påbud 15

7 Vedligeholdelse 16

7.1 Bredvegetation og kantskæring 16

7.2 Vedligeholdelse af bygværker og skråningssikringer 16

7.3 Klager vedrørende søens vedligeholdelse 16

8 ~~Kontrol af skikkelse~~ Oprensning af søerne 17

9 Beplantning 18

9.1 Dødt ved og væltede træer 18

10 Tilsyn 19

11 Ikrafttræden og revision 19

Bilagsliste

Bilag 1: Redegørelse for regulativet

Bilag 2: Kort over Viborg Søerne – Nørresø og Søndersø

1 Forord

Dette regulativ danner rets- og administrationsgrundlaget for Viborg Søerne – Nørresø og Søndersø.

Regulativet består af en tekstdel, der omfatter bestemmelser for søernes fysiske tilstand samt vandløbsmyndighedens og lodsejernes forpligtelser og rettigheder. Til tekstdelen er der udarbejdet et kortmateriale. Derudover er der lavet en redegørelse (bilag 1), der nærmere beskriver baggrunden for og konsekvenserne af regulativets bestemmelser.

Der kan siden regulativets vedtagelse være fremkommet mindre ændringer og tilføjelser. Spørgsmål herom kan rettes til:

Viborg Kommune
Teknik & Miljø
Tlf.: 87 87 87 87
Mail: naturogvand@viborg.dk
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

2 Grundlag

Viborg Kommune er vandløbsmyndighed for Viborg søerne og administrerer aktiviteter i eller på søerne, og søerne er underlagt dette regulativ. Viborg Søerne er optaget som offentlige vandløb på strækningen fra Nørremølle Å til udløbet i Søndermølle Å.

Regulativet er udarbejdet på baggrund af følgende lovmæssige grundlag:

- Lovbekendtgørelse nr. 127 af 26. januar 2017 om vandløb (vandløbsloven)
- Lovbekendtgørelse nr. 919 af 27. juni 2016 om regulativer for offentlige vandløb
- Cirkulære om vandløbsloven nr. 21 af 26. februar 1985
- Cirkulærebeskrivelse af 20. juli 1984 om standardregulativ for offentlige vandløb
- Ordensbekendtgørelsen nr. 511 af 20. juni 2005 om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger

Vandløbsloven er det primære lovgrundlag for udarbejdelse af regulativer. Ordensbekendtgørelsen giver vandløbsmyndigheden mulighed for, sammen med politiet, at fastsætte bestemmelser om adfærd på søerne.

Vandløbsloven har til formål at sikre, at vandløb og søer kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand under hensyntagen til de miljømæssige krav, der er for søerne[1]. Krav, mål og rammer for søerne fremgår af naturbeskyttelsesloven, planloven, miljømålsloven, miljøbeskyttelsesloven, okkerloven og habitatdirektivet. De enkelte love er nærmere beskrevet i redegørelsen for regulativet i bilag 1.

2.1 Miljømål

Vandløbsregulativet er udarbejdet ~~på baggrund af~~ med udgangspunkt i de statslige vandområdeplaners miljømål, der er fastsat i medfør af EU's vandrammedirektiv. De bindende miljømål er fastsat i bekendtgørelse om miljømål mv. [2]

~~, som fremgår af gældende udpegningsgrundlag for fastsættelse af miljømål[2]. Vandløbsregulativet er ligeledes udarbejdet på baggrund af kendelser for flodemål samt nærværende regulativ til dokumentation af søernes aktuelle tilstand.~~

I vandområdeplan 2015-2021 fremgår det, at Nørresø og Søndersø har miljømålet god økologisk og kemisk tilstand og er ikke udpeget som stærkt modificeret eller kunstigt.

2.2 Seneste gældende regulativ og kendelser

Regulativet er udarbejdet på grundlag af:

- Regulativ for Viborg søerne i Viborg Kommune af den 4. august 1981
- Flodemål fastsat i Landvæsensnævnskendelse af den 19. august 1964 og landvæsenskommissionskendelse af 25. marts 1986.
- ~~Diverse tilladelser til anlæg i søerne, herunder bade- og bådebroer.~~
- Fredning nr. 808 af Nørresø østbred fra den 14. august 1943 og den 2. maj 1963.

[1] Vandløbslovens §1

[2] Bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster (BEK nr. 795 af 24/06/2016)

- Fiskeret og råderet for Viborg søerne ved Højesteretsdomme af den 25. oktober 1858 og den 19. februar 1942.

Dette regulativ erstatter tidligere regulativ for Viborg Søerne, Nørresø og Søndersø af 4. august 1981.

3 Betegnelse af søerne

Nørresø starter ved tilløb fra Nørremølle Å, hvorefter søen mod syd løber ind i Søndersø. Fra Søndersø er der udløb til Søndermølle Å, som løber til Nørreå. Søerne indgår som en del af Gudenåsystemet og oplandet til Randers Fjord.

Viborg Søerne har et samlet areal på ca. 266 ha, hvor Nørresø har et areal på ca. 122 ha, og Søndersø har et areal på ca. 144 ha.

Søerne har et topografisk opland på 80,1 km^2, hvor Nørresø har 36,7 km^2, og Søndersø har 43,4 km^2.

Plankort kan ses på bilag 2.

Viborg Søerne administreres og vedligeholdes af Viborg Kommune, som er vandløbsmyndighed.

4 Søernes skikkelse

~~Med baggrund i søernes miljømål har vandløbsmyndigheden besluttet, at vedligeholdelse af søerne skal ske med henblik på at sikre en fastlagt skikkelse.~~ Nørresø skal have frit tilløb ved Nørremølle Å, og Søndersø skal have frit afløb ved Søndermølle Å, som anført i regulativerne for de respektive vandløb. Der er i regulativet ikke fastlagt nogen krav til en egentlig skikkelse eller vandføring, men derimod et strømløb[3]. Viborg søerne skal henligge som naturlige med et strømløb med et jævnt fald imellem tilløb fra Nørremølle Å og udløb til Søndermølle Å. Strømløbet skal have mindst 5 meter i bredden og med start i bund i kote 10,70 DVR90 og med slut i bund i kote 10,48 DVR90 i et vilkårligt forløb fra tilløb til udløb. Se også afsnit 4.2.

4.1 Flodemål

Der er ved en landvæsensnævnskendelse af den 19. august 1964 fastsat en flodemålshøjde ved Sdr. Mølle Klædefabrik til kote 11,10 m DVR90. Flodemålet er angivet ved undersiden af en messingbolt, der er anbragt 0,40 m under den nordlige betonkarm ved stemmeværket. Der er ved en landvæsenskommisionskendelse af den 25. marts 1986 fastsat en minimumsvandspejlkote til kote 10,90 DVR90. Minimumsvandspejlskoten er angivet ved oversiden af en messingbolt ved det eksisterende flodemålsmærke. Når søerne er på minimumsvandspejlskoten på 10,90 DVR90, så skal stemmeværksejeren foranledige afstrømningen fra disse ad den 25 gange 25 cm store åbning i omløbskanalen ved stemmeværket for derved at tilvejebringe en fornøden vandføring i Søndermølle-Bruunshåb Å. Der er indnivelleret følgende faste punkter:

GI 75-01-9411 sti øst om Søndersø "Amtmandens Bro" og NV fløjmur 500 MV for Søndermølle, 0,70 m over terræn kote 11,90 DVR90 (bolt).

4.2 Broer, tilløb og udløb

Der er imellem Nørresø og Søndersø et vandslug på 6,75 m med en bro henover. Broen er en del af Hans Tausens Vej.

Der er tre naturbeskyttede og offentlige vandløb, som er tilløb eller udløb til eller fra søerne, og disse fremgår af tabel 9.

Tabel 9: Tilløb til og udløb fra Viborg Søerne.

Naturbeskyttet og offentligt vandløb	Side	Rørdimension/ Bundbredde [cm]	Bundkote [m DVR90]	*Navn*
Tilløb til Nørresø	**Øverste nordvestlige del**	**320**	**10,701**	**Nørremølle Å**
Tilløb fra Søndersø mose	**Nederst i den sydvestlige del af bunden**			**Afløb fra Søndermose**
Udløb fra Søndersø	**Nederste sydøstlige bred**	**570**	**10,481**	**Søndermølle Å**

[3] Jævnfør Miljøstyrelsens cirkulæreskrivelse om standardregulativet af 20. juli 1984 og den kommenterede vandløbslov af Flemming Tolstrup fra 1975

For placering af udløb fra spildevandsledninger henvises til spildevandsplan 2014 – 2018, hvoraf udløb fra sØnæs er et af de større udløb.

4.3 Kontrol af søernes skikkelse

Det angivne strømløb i kapitel 4 kontrolleres en gang hvert 10.år, og første gang dette strømløb kontrolleres er i år 2018.

5 Aktiviteter på og omkring søerne

Aktiviteter på og omkring søerne er reguleret af miljøbeskyttelsesloven, miljømålsloven, naturbeskyttelsesloven, vandløbsloven og ordensbekendtgørelsen. Bestemmelser, der skal håndhæves med hjemmel i ordensbekendtgørelsen, skal godkendes af politiet.

5.1 Sejlads og isætning af både

Sejlads på søerne reguleres af søvejsreglerne[4], øvrige regler for fritidssejlere og -sejlads af forskellige typer af fartøjer[5], vandløbslovens §§ 4 og 12, nærværende regulativ og ordensbekendtgørelsen. Her anføres alene bestemmelser, der præciserer og/eller er mere restriktive end lovens minimumskrav.

Det er tilladt at sejle på Viborg søerne hele døgnet hele året.

Sejlads kan foregå på følgende vilkår:

- Fartøjer forsynet med motor og/eller sejl skal være forsynet med navn, eller andet identifikationsmærke på minimum ~~5~~100 mm. i højden og placeret på ~~et synligt sted~~ på begge sider af stævnen, således at fartøjet kan identificeres fra land.
- Hastigheden for motordrevne fartøjer må maksimalt være 5 knob (9 km/t).
- Motor~~askin~~drevne fartøjer skal udvise særligt hensyn overfor fartøjer med sejl, kajakker, kanoer og stille liggende fiskende både.
- Den sejlende skal optræde hensynsfuldt og udvise agtpågivenhed, så der ikke opstår fare eller forvoldes skade eller ulempe for andre.
- Der skal vises hensyn over for personer, der bor eller opholder sig langs søerne især for så vidt angår støj fra motorer eller støjende adfærd i øvrigt.
- Der skal føres lygter på motordrevne fartøjer fra solnedgang til solopgang.
- Isætning af ~~båd~~ fartøjer må som udgangspunkt kun ske ved de anlagte isætningssteder. Ønsker man som bredejer, at isætte båd fra egen søbred, så skal det ske på en sådan måde at beskyttet natur ikke påvirkes negativt.
- Opankring udfor anden mands søbred må ikke foretages nærmere bredderne end 30 m. Opankring ved afmærkede anlæg i søen må kun ske i angivet afstand.
- ~~Kitesurfing, windsurfing og lignende aktiviteter~~surfing er ikke tilladt.

~~Viborg Kommune kan under hensyntagen til anden lovgivning meddele tilladelse til at afholde konkurrencer og opvisninger el.lign. med overskridelse af den tilladte maksimale hastighed på afmærket bane og efter samråd med politiet.~~

~~Viborg Kommune kan under hensyntagen til anden lovgivning i forbindelse med afholdelse af konkurrencer og opvisninger el.lign. meddele tilladelse til sejlads med vandscootere, jetski, vandski og andre vandsportsaktiviteter efter samråd med politiet.~~

[4] Bekendtgørelse nr. 1083 af 20. november 2009 om søvejsregler og bekendtgørelse nr. 779 af 18. august 2000 om regler for sejlads m.m. i visse danske farvande

[5] Bekendtgørelse nr. 72 af 17. januar 2014 af lov om sikkerhed til søs, bekendtgørelse nr. 1641 af 12. december 2016 om prøver og beviser for fritidssejlere, bekendtgørelse nr. 232 af 22. marts 2006 om uddannelseskrav m.v. til førere af visse motordrevne fritidsfartøjer med en skoglængde under 15 meter (Speedbådsfører-bekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 848 af 14. oktober 1992 om redningsveste i mindre fartøjer

Viborg Kommune kan under hensyntagen til anden lovgivning og efter samråd med politiet i forbindelse med afholdelse af konkurrencer og opvisninger el.lign. meddele tilladelse til:

- surfing, sejlads med vandscootere, jetski, vandski og andre vandsportsaktiviteter.
- en afmærket bane, hvor den tilladte maksimale hastighed overskrides.

Erhvervsmæssig udlejning af både til sejlads på søerne må kun finde sted med tilladelse fra vandløbsmyndigheden.

~~Meddelelse af tilladelse til ovenstående aktiviteter vil tage udgangspunkt i en konkret vurdering, herunder bl.a.:~~

- ~~At Viborg Søernes omgivelser kun i begrænset omfang er uberørte.~~
- ~~At der skal tages hensyn til beskyttede arter og naturtyper, herunder bl.a. ynglesæson for fugle. Det vil efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde fremgå af de meddelte tilladelser, om der kræves en dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3. Hvis den samlede sejlads på søerne antager et omfang, der udgør en trussel for beskyttelsesmæssige hensyn og søernes naturtilstand tages regulativet for søerne op til revision.~~

Retten til sejlads giver ikke adgang til at betræde andres ejendom ud over, hvad der er tilladt i henhold til naturbeskyttelseslovens kapitel 4 om offentlighedens adgang til naturen.

Begrænsningerne i sejladsretten gælder ikke for myndighedernes sejlads i forbindelse med tilsyn og vedligeholdelse, miljøovervågning, fiskerikontrolopgaver, eller for personer eller foreninger, der med tilladelse fra fiskerimyndighederne udøver fiskepleje, elektrofiskeri og lignende i Viborg Søerne.

5.2 Fiskeri, jagt, samt fodring af fisk, ænder m.v.

Det er tilladt at fiske gratis med stang og snøre fra båd og fra Viborg Kommunes arealer langs søerne for personer under 18 år, folkepensionsberettiget personer samt personer med lovpligtigt lystfisketegn. Fiskeri fra andre dele af søbredden forudsætter tilladelse fra bredejer.

Medefiskeri og lignende fra enkelt mands bivvy (lille telt) og lille læskærm er tilladt på afmærkede kommunale områder.

Fiskeri i søerne, der i øvrigt overholder fiskerilovens bestemmelser og gældende kendelser, kan foregå på følgende vilkår:

- Der må ikke benyttes fiskemetoder, der kan påvirke søernes naturtyper eller miljøtilstand lokalt eller som helhed.
- Af hensyn til søernes miljøtilstand, må der ~~som udgangspunkt~~ ikke uden kommunens tilladelse forfodres.

~~Kommunen kan meddele tilladelse til større fiske arrangementer el.lign.~~

Det er ikke tilladt at drive fiskeri af erhvervsmæssig karakter med garnredskaber el. lign. Kommunen kan i forbindelse med undersøgelser el. lign. meddele tilladelse til fiskeri med garnredskaber.

Begrænsningerne i fiskeri gælder ikke for myndighedernes udøvelse af fiskeri i forbindelse med videnskabelige eller overvågningsmæssige fiskeundersøgelser.

Oplysninger om ~~Kort~~ hvor der kan ske gratis fiskeri fra bred og placering af isætning- og optagningssteder for både offentliggøres på Viborg Kommunes hjemmeside samt på relevante steder ved søernes bred.

Alt jagt på søerne er forbudt.

5.3 Færdsel på is

Færdsel på is reguleres af ordensbekendtgørelsen. Her præciseres:

- Det er forbudt at færdes på isen, med mindre der er opslag om at isen er sikker.
- ~~Færdsel drøftes altid med politiet~~
- Der må ikke hugges våger i isen uden politiets tilladelse, eventuelle våger skal indhegnes eller afmærkes forsvarligt.

6 Bredejerforhold

~~6.1 Bræmmer og byggelinjebestemmelser~~

~~Viborg Søerne ligger i byzone og derfor gælder kravet om en bræmme på 2 m fra søkanten (kronekanten)[6] ikke. Hvis der havde været 2 m bræmme, så må der ikke i 2 m bræmmen foretages dyrkning, jordbehandling eller terrænændring.~~

6.1 Arbejdsbælter

~~Ejere og brugere af de ejendomme, der grænser op til søerne, skal acceptere eventuelle gener ved udførelse af vedligeholdelse, herunder transport af materialer og maskiner og disses arbejde langs vandløbets bredder. Arbejdsbæltet bliver normalt ikke over 8 m bredt.~~

~~Bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art må ikke uden tilladelse fra vandløbsmyndigheden anbringes nærmere end 8 m fra øverste søkant.~~

Der fastlægges et 8 meter arbejdsbælte omkring ind- og udløb af søerne. Det er gældende langs søbredden 50 meter til hver side for ind- og udløbspunkterne.

6.2 Hegning på sønære arealer

Ved løsdrift tillades græsning uden hegning, såfremt der ikke sker skader på søens skråninger og kanter. Er dette tilfældet, kan vandløbsmyndigheden påbyde hegning[7].

6.3 Kreaturvanding og vandindvinding

De tilgrænsende lodsejere kan uden tilladelse oppumpe vand fra søerne til kreaturvanding ~~med mulepumpe eller vindpumpe~~.

Vandløbsmyndigheden kan meddele tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder. Vandingssteder skal udgraves uden for søens profil og indhegnes, så kreaturerne ikke kan træde ud i søen. Fra såvel nye som eksisterende vandingssteder må der ikke ske udtrædning af jord m.m. til søen, ligesom der ikke må ske tilførsel af dyrenes urin og fækalier til søen.

Anden vandindtagning må ikke finde sted uden tilladelse, jf. vandforsyningslovens bestemmelser.

6.4 Ændringer af søens tilstand

Ingen må bortlede vandet fra søen eller foranledige, at vandstanden forandres, eller vandets frie løb hindres[8].

Regulering må kun finde sted efter vandløbsmyndighedens bestemmelse. Uden vandløbsmyndighedens tilladelse må der ikke foretages foranstaltninger, hvorved søens tilstand kommer i strid med bestemmelserne i nærværende regulativ, vandløbsloven, miljøbeskyttelsesloven, naturbeskyttelsesloven, vandområdeplanerne~~, Natura 2000-planerne~~, habitatdirektivet eller miljømålsloven.

~~6.5 Fordeling af ulemper, som lodsejerne eller brugerne skal tåle~~

[7] Vandløbslovens §69
[8] Vandløbslovens §6

~~Ejerne eller brugerne af bygværker har pligt til at optage sand, slam og grøde mv., der samler sig ved bygværker[9].~~

6.5 Forurening af søerne

Søerne må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand eller væsker, der kan forurene vandet eller foranledige aflejringer i vandløbet[10], medmindre der er opnået tilladelse i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser.

På arealer langs med søerne, der er udpeget som okkerpotentielle områder, må nye eller ændrede udgrøftninger og dræninger ikke påbegyndes, før der foreligger en godkendelse efter okkerloven.

Ved trykspuling af dræn skal spulevand opsamles og spredes på de omkringliggende marker.

Ved akut forurening ringes 112.

Der henstilles til, at der ikke fodres ænder, måger og andre dyr af hensyn til påvirkning af søernes tilstand og hygiejniske forhold.

6.6 Nye drænudløb og fælles rørledninger

Udløb fra rørledninger skal udføres og vedligeholdes, så de ikke gør skade på søernes skråninger. Udførelse af rørledninger, hvortil der er tilsluttet drænledninger fra flere ejendomme, må kun ske efter tilladelse fra vandløbsmyndigheden.

Hvis udløb fra drænrør eller drængrøfter giver anledning til massive sandaflejringer i søerne, kan vandløbsmyndigheden påbyde lodsejere at etablere renseforanstaltninger.

Drænvand omfatter ikke spildevand fra eksempelvis befæstede arealer eller tagoverflader.

6.7 Broer, pontoner, nedlægning af ledninger, underføringer og lignende

Anlæg af nye bade- og bådebroer og ~~bolværk~~ bredsikring kræver altid en sagsbehandling af kommunen. Broer i Viborg Søerne kræver tilladelse efter vandløbslovens § 47 og dispensation fra naturbeskyttelsesloven. Derudover kan der være krav om planlovstilladelser og/eller dispensation efter naturbeskyttelsesloven inde på land.

Udlæg af andre anlæg på søen betragtes som permanente, hvis de ligger i mere end 6 uger, og etablering af sådanne kræver også sagsbehandling efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven.

Med forbehold for en konkret vurdering i hver enkelt sag, så kan en bro forventes tilladt såfremt:

- at størrelsen på en bro ikke overstiger 8 m i længden gange 1,5 m i bredden.
- at det ved større brodimensioner kan dokumenteres, at der, indenfor en kortere årrække, har været etableret en tilladt bro af disse dimensioner på samme sted.
- at en bro ikke opføres nærmere naboskel end 5,0 meter.
- at der anvendes dæmpede jordfarver.
- at der ikke anvendes typer af træ, der er behandlet på en sådan måde, at det kan forurene søen med miljøfremmede stoffer.
- at der ikke etableres fugleskræmmende foranstaltninger, borde/bænke, flagstænger, parasoller, rækværk eller andet.

[9] Vandløbslovens §27 stk. 4
[10] Miljøbeskyttelseslovens §27

- at der højst etableres én bro pr. ejendom
- at der kan opnås en dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3

Det kan indgå i den konkrete vurdering om det ansøgte kommer almenheden til gode, eller om ansøger eller andre beboere på ejendommen har dokumenteret handikapbehov.

Det indgår i vurderingen, at Viborg Søernes omgivelser kun i begrænset omfang er uberørte.

Vandløbsmyndigheden kan tillade, at der opstilles måleudstyr i søerne til brug i overvågning/videnskabelige undersøgelser af fisk og miljø.

Nedlægning af rørledninger, kabler mv. i søen kræver også godkendelse fra vandløbsmyndigheden[11].

6.8 Beskadigelse og påbud

Ingen former for afmærkninger i eller ved søerne må beskadiges eller fjernes. Sker dette, bekostes retableringen af den ansvarlige.

Beskadiges offentlige bygværker eller andre anlæg ved søen, eller foretages der foranstaltninger i strid med vandløbsloven eller bestemmelserne i dette regulativ, kan vandløbsmyndigheden meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne på den forpligtedes regning[12].

Er der fare for betydelig skade på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefrakommende usædvanlige begivenheder, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne uden påbud på den forpligtedes regning[13].

Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet kan straffes med bøde[14].

[11] Vandløbslovens §47
[12] Vandløbslovens §54
[13] Vandløbslovens §55
[14] Vandløbslovens §85 og ordensbekendtgørelsens § 18

7 Vedligeholdelse

Søerne vedligeholdes udelukkende af vandløbsmyndigheden.

Der udføres ikke grødeskæring i Viborg Søerne.

Ejere eller brugere af søerne må ikke, på eget initiativ og uden forudgående tilladelser fra myndigheden, udføre nogen form for vedligeholdelse eller fysiske forandringer af søerne[15].

Ved vedligeholdelse forstås de fysiske indgreb, der foretages i søen for at sikre vandføringsevne og søens målsætning. Det vil sige oprensning af aflejringer, grødeskæring, træplantning, træbeskæring m.v.

Vandløbsmyndigheden afgør, hvorvidt og hvordan vedligeholdelsen skal udføres i entreprise eller ved egen foranstaltning.

7.1 Bredvegetation og kantskæring

Slåning af vegetation ved søernes kant foretages kun, hvis det vurderes at kunne være til gene for afvanding eller vanskeliggøre opfyldelse af søernes miljømål. Ved kantskæring slås kun stivstænglet vegetation som eksempelvis tagrør, lodden dueurt m.v.

Vandløbsmyndigheden kan foretage bekæmpelse af særligt problematiske plantearter langs søerne, hvis forekomsten medfører, at brinkerne over en længere strækning står med bar jord i vinterhalvåret.

Arbejdet skal udføres med le eller motoriserede håndredskaber.

Arbejdet kan dog udføres maskinelt, hvis vedligeholdelse med håndredskaber ikke er praktisk muligt.

7.2 Vedligeholdelse af bygværker og skråningssikringer

~~Bygværker, såsom skråningssikringer mv., der er udført af hensyn til søerne, og som vandløbsmyndigheden vurderer, er nødvendige af hensyn til sikring af afvandingen og/eller opfyldelse af miljømål, vedligeholdes som dele af søerne.~~

Bygværker skal vedligeholdes af de respektive ejere eller brugere. Ejere og brugere har pligt til at opsamle og bortskaffe fyld og afskåret grøde, der samles ved bygværker, jf. vandløbslovens bestemmelser[16].

Vandløbsmyndigheden kan ved påbud kræve, at bygværker, der ikke vedligeholdes, fjernes eller istandsættes. Alternativt kan vandløbsmyndigheden istandsætte bygværket for ejernes regning[17].

7.3 Klager vedrørende søens vedligeholdelse

Lodsejere eller andre med interesse i søerne, der måtte finde søernes vedligeholdelsestilstand eller specielle forhold vedrørende søerne utilfredsstillende, kan kontakte vandløbsmyndigheden.

[15] Vandløbslovens §31
[16] Vandløbslovens §28
[17] Vandløbslovens §54

8 ~~Kontrol af skikkelse~~ Oprensning af søerne

Oprensning af søerne skal ske under hensyn til den skikkelse, der er beskrevet under kapitel 4.

På nuværende tidspunkt er der ikke behov for oprensninger i søerne. Viborg Kommune foretager derfor ikke oprensning af bundsedimentet i Viborg Søerne. Det er udelukkende ind- og udløb fra søerne, der skal sikres et frit løb, og dette varetages af de respektive regulativer for Nørremølle Å og Søndermølle Å[18].

Skulle der senere opstå et behov for oprensning, træffer vandløbsmyndigheden beslutning om i hvilket omfang oprensning skal finde sted. Såfremt der skal foretages oprensning, skal det ske under hensyn til søernes miljømål. Her er det vigtigt at sikre, at der ved en oprensning ikke frigives fosfor fra bundsedimentet.

Opgravet sand og mudder henlægges på egnede arealer under hensyntagen til øvrig lovgivning.

[18] Søndermølle-Bruunshåb Å

9 Beplantning

Beplantning langs søerne skal foretages under hensyntagen til naturbeskyttelseslovens bestemmelser, gældende praksis og med forbehold for den konkrete vurdering i hver enkelt sag. Gældende lov herfor og praksis er nærmere beskrevet i administrationsgrundlaget for Viborg Søerne.

~~Administration af og planlægning for de sønære arealer ved Nørresø og Søndersø skal ske på grundlag af naturbeskyttelseslovens bestemmelser. Med sønære arealer forstås her arealerne nær søen. De fleste steder er der tale om, at der på det samme areal skal tages højde for en eller flere af disse reguleringer samtidigt.~~

~~I det omfang der er opstået en bredzone med beskyttet natur langs søen, må planterne gerne slås mens nyplantning, såning, gødskning og fræsning el. lign. kræver dispensation. Der er ikke praksis for at dispensere til dette.~~

~~Beplantning i eksisterende haver fra før 1972 kræver ikke dispensation fra bestemmelsen om søbeskyttelseslinje.~~

~~Det er praksis - med forbehold for den konkrete vurdering i hver enkelt sag - at dispensere til plantning af enkeltstående træer eller buske inden for søbeskyttelseslinjen mellem eksisterende bebyggelse eller beplantning på ejendommen.~~

~~Der kan ikke forventes dispensation til fx læhegn eller samlede beplantninger.~~

~~Det indgår i vurderingen, at Viborg Søernes omgivelser kun i begrænset omfang er uberørte.~~

~~Det forudsættes,~~

- ~~At der i det væsentlige ikke sker forringelse af udsynet over søen fra søens omgivelser.~~
- ~~At en eventuel beskyttet bredzone med naturligt tilknyttede arter langs søen friholdes.~~

Såfremt dele af beplantningen er til hinder for nødvendig maskinel vedligeholdelse af søerne, kan vandløbsmyndigheden foretage den nødvendige udtynding

9.1 Dødt ved og væltede træer

Dødt ved i og omkring søen skal så vidt muligt blive liggende for at øge fødemængde og levesteder for søernes smådyr.

Tilsvarende ~~kan~~ skal væltede træer ~~accepteres i et vist omfang~~ ikke fjernes, medmindre det giver anledning til væsentlig forringet vandføringsevne eller er en trussel mod bygværker, dræn eller lignende.

Hvis vandløbsmyndigheden vurderer, at et væltet træ skal fjernes, er det træets ejer, der skal rydde op og afholde udgifterne i forbindelse med oprydningen. Hvis det ikke sker ~~lodsejeren nægter~~, kan vandløbsmyndigheden give et påbud om at fjerne træet.

10 Tilsyn

Tilsynet med Viborg Søerne udføres af vandløbsmyndigheden.

11 Ikrafttræden og revision

Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn første gang i 8 uger med adgang til at indgive evt. indsigelser og ændringsforslag i perioden fra den 1. september til den 27. oktober 2017. Regulativet er blevet sendt ud i offentliggørelse igen i perioden fra den xx. december 2017 til den xx. februar 2018, da der i første offentlighedsperiode var kommet væsentlige ændringer til forslaget til regulativet.

Regulativet er vedtaget af Viborg Kommune den [Dato].

Regulativet træder i kraft fra datoen for vedtagelsens offentliggørelse.

Regulativet tages op til revision senest den [Dato].